

30 Απριλίου, 1990

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

1. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΑ ΠΕΤΤΕΜΕΡΙΔΗ ΛΙΜΙΤΕΔ,
2. ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΠΕΤΤΕΜΕΡΙΔΗΣ,

Αιτητές,

v.

1. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ
ΕΛΑΙΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ,
2. Γ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ, ΓΕΝΙΚΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΣΕΚΕΠ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 738/87).

Αναθεωρητική Δικαιοδοσία — Έλεγχος διοικητικών πράξεων — Κριτήρια χαρακτηρισμού των πράξεων.

Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου — Συμβούλιο Εμπορίας Ελαιοκομικών Προϊόντων — Φύση και χαρακτηριστικά με βάση τη σχετική νομοθεσία — Αποτελεί οργανισμό δημοσίου δικαίου — Συνέπειες.

5

Διοικητική πράξη — Εκτελεστή — Χαρακτηριστικά — Περιστάσεις ανυπαρξίας εκτελεσιμότητας στην κριθείσα περίπτωση — Ειδικά η άσκηση ποινικής δίωξης.

10

Οι αιτητές προσέβαλαν πράξη των καθ' ων η αίτηση που εξέδωσαν στα πλαίσια της αρμοδιότητάς τους.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας ως απαράδεκτη την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

15

1. Η Αναθεωρητική Δικαιοδοσία του Δικαστηρίου τούτου οριοθετείται από τις πρόνοιες του Άρθρου 146 του Συντάγματος. Το Δικαστήριο έχει αποκλειστική δικαιοδοσία ελέγχου της νομιμότητας πράξεων, αποφάσεων ή παραλείψεων οργάνου, αρχής, ή προσώπου που ασκεί εκτελεστική ή διοικητική λειτουργία.

20

Έχει πάγια καθιερωθεί ότι μόνο μονομερείς πράξεις της Διοίκησης στην άσκηση potestas ή imperium στη σφαίρα του δημοσίου δικαίου οι οποίες παράγουν νομικά αποτελέσματα υπόκεινται στο δικαστικό έλεγχο κάτω από το Άρθρο 146.

5

Τα κριτήρια είναι ο χαρακτήρας του οργάνου ή αρχής, η λειτουργία τους στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης και η φύση της συγκεκριμένης απόφασης, πράξης ή παράλειψης που προσβάλλεται.

10

Το Συμβούλιο Ελαιοκομικών Προϊόντων ιδρύθηκε και λειτουργεί με βάση τους περί Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων Νόμους του 1968 και 1987, (Αρ. 24/68, 60/68 και 133/87), (ο "Νόμος"). Ασκεί και εκτελεί τις αρμοδιότητες που καθορίζονται στο Νόμο.

15

Τα μέλη του Συμβουλίου διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Το Συμβούλιο ασκεί γενική αρμοδιότητα αναφορικά με την εμπορία, την επεξεργασία και τη βιομηχανία ελαιοκομικών προϊόντων. Έχει, περαιτέρω, το δικαίωμα δίωξης για αδικήματα δυνάμει του Νόμου.

20

Το Συμβούλιο είναι οργανισμός δημοσίου δικαίου που ασκεί εκτελεστική και διοικητική εξουσία και οι αποφάσεις ή πράξεις του, όταν είναι εκτελεστές, υπόκεινται στην Αναθεωρητική Δικαιοδοσία του Δικαστηρίου τούτου.

25

2. Διοικητική πράξη ή απόφαση είναι εκτελεστή, αν κάμνει γνωστή τη βούληση της Διοίκησης για ένα θέμα, παράγει έννομο αποτέλεσμα έναντι του διοικουμένου και συνεπάγεται την άμεση εκτέλεσή της.

30

Το κύριο στοιχείο της έννοιας της εκτελεστής πράξης είναι η άμεση παραγωγή εννόμου αποτελέσματος που συνίσταται στη δημιουργία, τροποποίηση ή κατάλυση νομικής κατάστασης, δηλαδή, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων διοικητικού χαρακτήρα του διοικουμένου.

35

Τόσο το πρακτικό της συνεδρίας, όσο και η επιστολή ημερομηνίας 24 Ιουνίου, 1987, εκφράζουν μόνο πρόθεση κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις. Δεν είναι αποτέλεσμα άσκησης potestas η οποία παράγει έννομο αποτέλεσμα άμεσα εκτελεστό. Είναι πληροφοριακού, συμβουλευτικού χαρακτήρα, δεν παράγουν όμως έννομα αποτελέσματα και δεν μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο προσφυγής.

40

Είναι γεγονός ότι μετά την επιστολή ημερομηνίας 24^η Ιουνίου, 1987, το Συμβούλιο δίωξε ποινικά τους αιτητές στην Υπόθεση

Αρ. 22196/87 που καταχωρίστηκε στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού στις 14 Αυγούστου, 1987. Η άσκηση ποινικής δίωξης όμως δεν αποτελεί διοικητική πράξη.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα. 5

Αναφερόμενες, υποθέσεις:

Stamatiou v. Electricity Authority of Cyprus, 3 R.S.C.C. 44, 10

Sevastides v. Electricity Authority of Cyprus (1963) 2 C.L.R. 497,

Greek Registrar of the Co-operative Societies v. Nicolaides (1965) 3 C.L.R. 164, 15

'Ethnikos' Athlitikos Pnevmatikos Omilos Defteras v. K.O.A. and Another (1984) 3(B).C.L.R. 831,

Kolokassides v. Republic (1965) 3 C.L.R. 542, 20

Varkas v. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 585,

Xenophontos v. Republic 2 R.S.C.C. 89.

Προσφυγή. 25

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία καλούσε τους αιτητές να υποβάλουν αίτηση στο Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων (ΣΕΚΕΠ) για εγγραφή άδειας εμφιαλώσεως ελαιολάδου. 30

Χρ. Κληρίδης, για τους Αιτητές.

Σπ. Σπυριδάκης, για τους Καθ' ων η αίτηση. 35

Cur. adv. vult.

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Οι αιτητές με την προσφυγή αυτή προσβάλλουν τη νομιμότητα της απόφασης των καθ' ων η αίτηση που περιέχεται στην επιστολή ημερομηνίας 24 Ιουνίου, 1987. 40

Ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση ήγειρε προδικαστική ένσταση ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη, γιατί δεν προσβάλλει εκτελεστή διοικητική πράξη. Ισχυρίστηκε ότι το Συμβούλιο

Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων (ΣΕΚΕΠ) δεν είναι όργανο, πρόσωπο, ή αρχή στο νόημα του Άρθρου 146.1 του Συντάγματος και ότι η προσβαλλόμενη πράξη δεν είναι εκτελεστική διοικητική πράξη.

5

Η Αναθεωρητική Δικαιοδοσία του Δικαστηρίου τούτου οριοθετείται από τις πρόνοιες του Άρθρου 146 του Συντάγματος. Το Δικαστήριο έχει αποκλειστική δικαιοδοσία ελέγχου της νομιμότητας πράξεων, αποφάσεων ή παραλείψεων οργάνου, αρχής, ή

10

προσώπου που ασκεί εκτελεστική ή διοικητική λειτουργία:

Έχει πάγια καθιερωθεί ότι μόνο μονομερείς πράξεις της Διοίκησης στην άσκηση potestas ή imperium στη σφαίρα του δημοσίου δικαίου οι οποίες παράγουν νομικά αποτελέσματα υπόκεινται στο δικαστικό έλεγχο κάτω από το Άρθρο 146.

15

Τα κριτήρια είναι ο χαρακτήρας του οργάνου ή αρχής, η λειτουργία τους στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης και η φύση της συγκεκριμένης απόφασης, πράξης ή παράλειψης που προσβάλλεται. (Βλ., μεταξύ άλλων, *John Stamatiou v. Electricity Authority of Cyprus*, 3 R.S.C.C. 44· *Pelopidas Sevastides v. The Electricity Authority of Cyprus* (1963) 2 C.L.R. 497· *The Greek Registrar of the Co-operative Societies etc. v. Nicos A. Nicolaidis* (1965) 3 C.L.R. 164· *Ethnikos v. K.O.A.* (1984) 3 C.L.R. 831.)

20

25

Το Συμβούλιο Ελαιοκομικών Προϊόντων ιδρύθηκε και λειτουργεί με βάση τους περί Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων Νόμους του 1968 και 1987, (Αρ. 24/68, 60/68 και 133/87), (ο "Νόμος"). Ασκεί και εκτελεί τις αρμοδιότητες που καθορίζονται στο Νόμο. Το Άρθρο 5(2) προβλέπει:-

30

"(2) Το Συμβούλιον είναι νομικόν πρόσωπον μετά διηνεκούς διαδοχής και ιδίας σφραγίδος, κέκτηται δε εξουσίας

35

...κτησεως, κατοχής, διαχειρίσεως και διαθέσεως κινητής και ακινήτου ιδιοκτησίας, προς τον σκοπόν της ενασχήσεως οιασδήποτε των εξουσιών του ή της εκτελέσεως οιασδήποτε των αρμοδιοτήτων του δυνάμει του παρόντος Νόμου, ως και την ικανότητα του συμβάλλεσθαι και του παρίστασθαι επί δικαστηρίω ως ενάγον και εναγόμενον υπό την ιδίαν αυτού ως

40

...νομικού προσώπου επωνυμίαν:"

Τα μέλη του Συμβουλίου διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Το Συμβούλιο ασκεί γενική αρμοδιότητα αναφορικά με

την εμπορία, την επεξεργασία και τη βιομηχανία ελαιοκομικών προϊόντων. Έχει, περαιτέρω, το δικαίωμα δίωξης για αδικήματα δυνάμει του Νόμου.

Το Συμβούλιο είναι οργανισμός δημοσίου δικαίου που ασκεί 5
εκτελεστική και διοικητική εξουσία και οι αποφάσεις ή πράξεις του, όταν είναι εκτελεστές, υπόκεινται στην Αναθεωρητική Δικαιοδοσία του Δικαστηρίου τούτου.

Η πράξη που προσβάλλεται περιέχεται στην επιστολή ημερομηνίας 24 Ιουνίου, 1987, που επισυνάπτεται στην προσφυγή και έχει:- 10

"Το ΣΕΚΕΠ παρατηρεί ότι δεν έχετε υποβάλει αίτηση για εγγραφή αδείας εμφιαλώσεως ελαιολάδου. Επειδή διαχειρίζεστε επιχείρηση που έχει σχέση με τα ελαιοκομικά προϊόντα και για την λειτουργία της επιχείρησης αυτής απαιτείται η εγγραφή σας στο ΣΕΚΕΠ, θεωρείται αναγκαίο όπως αποταθείτε στο Συμβούλιο ούτως ώστε να μελετήσει το θέμα σας και να αποφασίσει για τον τρόπο και όρους λειτουργίας σας σύμφωνα με το άρθρο 42 του Νόμου 24/68. 15 20

Φέρεται σε γνώση σας, ότι σύμφωνα με τα άρθρα 30 και 31 του νόμου 24/68 απαγορεύεται η απόκτηση και πώληση ελαιοκομικών προϊόντων χωρίς την γραπτή άδεια του Συμβουλίου. Τυχόν μη συμμόρφωση σας στις πρόνοιες του νόμου συνιστά ενοχή αδικήματος όπως προβλέπεται, από το άρθρο 71 το οποίο να λάβετε σοβαρά υπ' όψη." 25

Ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση παρουσίασε πρακτικό της συνεδρίας του Συμβουλίου ημερομηνίας 10 Απριλίου, 1990, το σχετικό μέρος του οποίου έχει:- 30

"Θέμα 4: Διάφορα:

(α) Το Συμβούλιο επαναβεβαιώνει προηγούμενη απόφαση του (πρακτικά 313 θέμα 4) προς τους εμφιαλωτές εδωδιμού ελαιολάδου και ζήτησε από το Γενικό Διευθυντή να στείλει επιστολή στην οποία να τους ανακοινώσει ότι απαγορεύεται να αγοράζουν και εμπορεύονται παρθένο ελαιόλαδο χωρίς τη γραπτή άδεια του Συμβουλίου (άρθρα 30, 31) και ότι επιχειρήσεις και πρόσωπα που ασχολούνται με τη βιομηχανία ελαιοκομικών προϊόντων πρέπει να υποβάλουν στο Συμβούλιο αίτηση για εγγραφή και το Συμβούλιο θα εκδώσει την άδεια στην οποία θα αναφέρονται οι όροι λειτουργίας της βιομηχανίας (άρθρο 42)." 35 40

Δήλωσε ότι το πρακτικό 313 θέμα 4 έχει ταυτόσημη διατύπωση με το μέρος του πρακτικού που έχει παρατεθεί πιο πάνω..

5 Τίθεται το ερώτημα αν η απόφαση του Συμβουλίου και η επιστολή περιέχουν εκτελεστή διοικητική πράξη.

10 Διοικητική πράξη ή απόφαση είναι εκτελεστή, αν κάμνει γνωστή τη βούληση της Διοίκησης για ένα θέμα, παράγει ένομο αποτέλεσμα έναντι του διοικουμένου και συνεπάγεται την άμεση εκτέλεσή της.

15 Το κύριο στοιχείο της έννοιας της εκτελεστής πράξης είναι η άμεση παραγωγή εννόμου αποτελέσματος που συνίσταται στη δημιουργία, τροποποίηση ή κατάλυση νομικής κατάστασης, δηλαδή, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων διοικητικού χαρακτήρα του διοικουμένου. (Βλ., μεταξύ άλλων, *Nicos Kolokassides v. The Republic of Cyprus through The Minister of Finance* (1965) 3 C.L.R. 542 και *Monique Varkas v. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 585.)

20 Τόσο το πρακτικό της συνεδρίας, όσο και η επιστολή ημερομηνίας 24 Ιουνίου, 1987, εκφράζουν μόνο πρόθεση κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις. Δεν είναι αποτέλεσμα άσκησης potestas η οποία παράγει ένομο αποτέλεσμα άμεσα εκτελεστό. Είναι πληροφοριακού, συμβουλευτικού χαρακτήρα, δεν παράγουν όπως

25 έχουν ένομα αποτελέσματα και δεν μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο προσφυγής.

30 Είναι γεγονός ότι μετά την επιστολή ημερομηνίας 24 Ιουνίου, 1987, το Συμβούλιο δίωξε ποινικά τους αιτητές στην Υπόθεση Αρ. 22196/87 που καταχωρίστηκε στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού στις 14 Αυγούστου, 1987. Η άσκηση ποινικής δίωξης όμως δεν αποτελεί διοικητική πράξη. (Βλ. *Charilaos Xenophontos and the Republic (Minister of Interior)* 2 R.S.C.C. 89.)

35 Για τους πιο πάνω λόγους η προσφυγή είναι απαράδεκτη και απορρίπτεται.

40 Καμιά διαταγή για έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.